

Pedagog- och logopedgruppens KURSERBJUDANDEN

höstterminen 2021

Pedagog- och logopedgruppen inom Barn och elevhälsan i Nacka erbjuder utbildningar inom olika områden – enstaka föreläsningar, kurser och workshops, för lärare och annan personal inom förskola och skola.

Denna kurskatalog innehåller ett axplock av vad vi kan erbjuda. Vi försöker även tillmötesgå individuella behov i era verksamheter.

Vissa utbildningar har fasta datum, andra kan vi skräddarsy för en enskild förskola, skola eller ett arbetslag efter behov tillsammans med er. Vi behöver då få in era önskemål med god framförhållning, för att kunna planera in föreläsningar och/eller kurser under året.

Utbildningarna beställs via ProofX-anmälan (se anmälningslänk vid respektive kurs/föreläsning)¹, kurser/föreläsningar för en hel enhet eller ett arbetslag beställs via vår länk för uppdragsbeställning:

<http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Vid frågor kontakta samordnare för pedagog- och logopedgruppen
anna.strid@nacka.se

LOKALER FÖR FÖRELÄSNINGAR OCH KURSER

är om ej annat anges: Barn och elevhälsans lokaler,
Telefonstigen 2, 1 trappa upp.

---

¹ **OBS!** Vi följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer och restriktioner, och reserverar oss för eventuella ändringar (t. ex inställda/framflyttade datum, omställning till digital kurs). Eventuella avbokningar vill vi ha senast en vecka före kursstart/föreläsningstillfälle, med undantag för akut sjukdomsfall.

Kurser och föreläsningar hösten 2021:

Föreläsning: Språkstörning – vad är det?.....	3
Fördjupning: Språkstörning i skolan – anpassad lärmiljö.....	4
Kurs: TAKK tecken som stöd.....	5
Fortbildning i observationsmaterialet TRAS – Tidig Registrering Av Språkutveckling.....	6
Kurs: Hur kan förskolan bli mer begriplig för barn med NPF?.....	7
Utbildning i motorisk screening och motorisk träning i förskola och skola.....	8
En studiedag om rörelse för hela skolan.....	9
Kurs i Livräddande första hjälpen.....	10
Före Bornholmsmodellen – att arbeta språk-, läs- och skrivutvecklande med förskolebarn.....	11
Kurs om pedagogisk utredning och åtgärdsprogram.....	12
Autism i skolan – en kurs för pedagoger i grundskolan	13
Vill du veta mer om våra insatser, våra kurser, föreläsningar och workshops?.	14

Föreläsning: Språkstörning – vad är det?

Målgrupp: pedagoger i förskola och grundskola F-9

Föreläsare: någon av våra leg. logopeder

En föreläsning om funktionsnedsättningen språkstörning. Under föreläsningen behandlas bland annat språkets beståndsdelar, vad diagnosen språkstörning innebär, språkstörning i relation till flerspråkighet samt språkstörning och andra samtidigt förekommande funktionsnedsättningar. Även språkstörningens konsekvenser för barn/elever tas upp och vi pratar tillsammans om anpassningar och stöd i vardagen samt i lärmiljön.

Datum och tid: torsdag den 23 september kl. 14.30 – 16.00

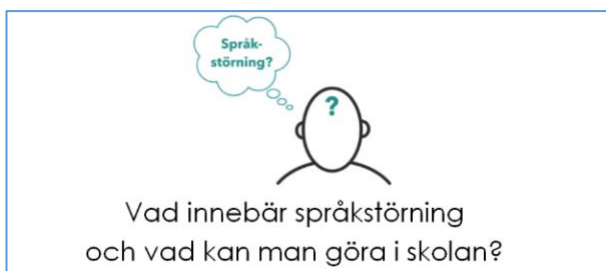
Lokal: Telefonstigen 2

Pris: 350 kr/person

Anmälan här <http://nacka.proofx.se/cZYCe1AcRL1OQoMnmh3JfE/>

Sista anmälningsdatum den 9 september.

Anmälan är bindande.

... och/eller i förskolan?

Bilder från: SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten)

Denna föreläsning kan även beställas för ett arbetslag eller en enskild skola, av rektor eller av rektor delegerad person, via vår uppdragsbeställning:

<http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Föreläsningen kan även erbjudas digitalt.

Datum enligt överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Fördjupning: Språkstörning i skolan – anpassad lärmiljö

Målgrupp: pedagoger i grundskola F-9

Föreläsare: logoped och specialpedagog

Hur kan vi få elever med språkstörning att ta till sig mer av klassrumsundervisningen? Hur kan vi hjälpa eleverna att visa sina kunskaper? Hur ökar vi deras delaktighet och självständighet i skolan?

I föreläsningen riktar vi in oss på språkstörning hos barn i skolålder. Föreläsningen berör vilka konsekvenser som språkstörning kan medföra i skolan och hur inlärningen kan påverkas. Vi fördjupar oss i hur undervisningen kan anpassas för att kompensera för bristande språkliga förmågor och hur vi kan göra skolsituationen hanterbar för fler elever.

OBS! Vi erbjuder denna fördjupning både som enskild föreläsning (passar bra för dig som tidigare deltagit i ”grundföreläsningen” ovan) och som ett paket ihop med den första.

Datum och tid: torsdag 21/10 kl. 14.30 – 16.30

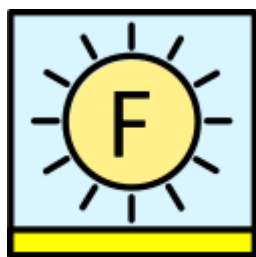
Lokal: Telefonstigen 2, barn och elevhälsans lokaler

Pris: 450 kr/person

Anmälan här <http://nacka.proofx.se/hhV46tFZnqTa4LQ6JvOXbC/>

Sista anmälningsdatum 7 oktober

Anmälan är bindande.

Fredag

4 juni

Friluftsdag!

(bilder från www.symbolbruket.se Widgit Online)

Detta fördjupningstillfälle kan även beställas för ett arbetslag eller en enskild skola, av rektor eller av rektor delegerad person, via vår uppdragsbeställning <http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Datum enligt överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Kurs: TAKK tecken som stöd

Höstterminen 2021 erbjuder vi kursen både som kurs på plats på Telefonstigen, och som en beställningskurs för ett arbetslag eller en enhet.

Målgrupp: förskolepersonal, samt lärare och annan skolpersonal i särskolan

Kursledare: Karin Källström, specialpedagog (inriktning tal, språk, kommunikation, hörsel/dövhet)

Vid fyra tillfällen lär du dig grunderna i TAKK (Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation). Du som redan kan en del får påbyggnad.

Vi går igenom de ord som du och din verksamhet behöver och pratar om metodiken och användningen av TAKK.

Datum och tider:

- onsdag 15 september kl. 15.00 – 16.30
- onsdag 29 september kl. 15.00 – 16.30
- onsdag 13 oktober kl. 15.00 – 16.30
- onsdag 27 oktober kl. 15.00 – 16.30

Lokal: Telefonstigen 2

Pris: 1600 kr

Anmälan här: <http://nacka.proofx.se/gAUOVZmbgJTt59ZLzaP3UF/>

Sista anmälningdatum den 1 september 2021.

Anmälan är bindande.

OBS! Kursomgången är fullsatt – kontakta samordnare Anna Strid vid intresse för TAKK-kurs för din personal, se nedan!

Denna kurs kan även beställas till ett arbetslag eller en enhet, via vår uppdragsbeställning av rektor eller av rektor delegerad person:

<http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Datum enligt överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Bild från: SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten)

Fortbildning i observationsmaterialet **TRAS** – Tidig Registrering Av Språkutveckling

Målgrupp: förskolepersonal

Föreläsare/kursledare: Catharina Alvin, leg. logoped

TRAS är ett observationsmaterial som ger information om barns språkutveckling och är avsett att användas av personal i förskolan. TRAS kan användas för barn i åldrarna 2-5 år, men även för äldre barn som befinner sig på en tidigare utvecklingsnivå.

Med TRAS observeras språkliga färdigheter som är under kontinuerlig utveckling. Utifrån observationsmaterial kan konstateras om barnet har utvecklat en färdighet, har påbörjat eller inte alls har börjat denna process. Det framgår om barnets utveckling är jämn eller om det finns svaga och starka sidor.

TRAS kartlägger både **språkförståelse, språklig uttrycksförmåga** och **kommunikativ förmåga**. TRAS innehåller åtta delområden som pedagogen observerar.

Kursupplägg

- Introduktion i TRAS-materialet samt grundläggande begrepp för tal- och språkutvecklingen.
- Föreläsningar i grundläggande teori för TRAS-materialet samt fördjupad språk teori.
- Tre handledningstillfällen för kursdeltagare med självstudier däremellan
- Egen observation av minst ett barn inom verksamheten
- Ett avslutande handledningstillfälle/rapportering av genomförd observation

Datum och tider: onsdagar kl. 14 – 16

Introduktion: 15/9   **Handledning 2:** 27/10

Föreläsning 1: 29/9   **Föreläsning 3:** 10/11

Handledning 1: 6/10   **Handledning 3:** 17/11

Föreläsning 2: 20/10   **Redovisning:** 1/12

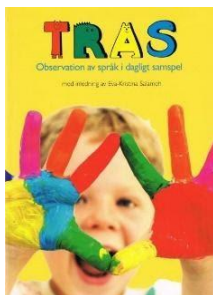
Lokal: Telefonstigen 2

Pris: 2500 kr (exkl. kurslitteratur, se nedan)

Anmälan här: <http://nacka.proofx.se/w0BwcagEhplJ5qRL2YQp7D/>

Sista anmälningsdatum den 1 september 2021.

Anmälan är bindande.

Kurslitteratur och kursmaterial för varje deltagare köps in av respektive förskola i god tid före kursstart: Handbok, samt schema (105 kronor för 10 stycken - obs med åldersnivåer!). Materialet beställs genom Nypon förlag/Adlibris: <https://www.nyponforlag.se/produkt/pedagogiskt-material/tras-ny-version-handbok/>

Kurs: Hur kan förskolan bli mer begriplig för barn med NPF?

Denna kurs kan endast beställas för ett arbetslag eller en enhet. Datum enl. överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Målgrupp: Förskolepersonal

Föreläsare/kursledare: Åsa Timan, specialpedagog

Kursen syftar till att öka kunskapen om NPF, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, i förskolan, för att bättre kunna upptäcka, förstå och hjälpa förskolebarn med en annorlunda utveckling.

Du får en kort introduktion kring begreppet NPF och hur olika neuropsykiatriska svårigheter kan yttra sig i förskoleåldern. Genom konkreta situationer hämtade ur förskolans vardag, får du kunskap om hur miljö och bemötande kan förändras och anpassas efter de barn som utmanar mest.

Beställning av denna kurs görs via vår uppdragsbeställning, av rektor eller av rektor delegerad person: <http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RW/WIPzLGx48FD/>

Utbildning i motorisk screening och motorisk träning i förskola och skola

Målgrupp: Pedagoger i förskolan och grundskolan

Föreläsare/kursledare: Maria Ståhl, specialpedagog och motorikpedagog

Denna kurs vänder sig till dig som arbetar i förskola eller skola och som vill lära sig mer om motorisk träning och motorikobservationer i förskola och skola.

En motorisk screening genomförs genom observation av barnen under ett eller flera lekfulla rörelsepass i syfte att kartlägga de barn som har motoriska brister eller svårigheter. För barn i förskolan 4–6 år kan Mini-MUGI observationsschema användas och för barn från 6 år och äldre rekommenderas MUGI observationsschema, för mer information om MUGI, se www.mugi.se. För genomförandet och bedömningen av den motoriska screeningen rekommenderas att två till tre pedagoger genomför den motoriska screeningen.

Innehåll (ca 2 timmar/ tillfälle):

Tillfälle 1: Introduktion motorisk träning och motorisk screening, genomgång av olika motoriska screeningverktyg och bedömning

Tillfälle 2: Hur kan man observera barns motorik samtidigt som barnen får en positiv rörelseupplevelse?

Tillfälle 3: Praktisk träning och genomförande av motorisk screening

Tillfälle 4: Uppföljning motorisk screening, motorisk träning samt genomförande av en ”Kulgympa” lektion

Tillfälle 5: Uppföljning samt genomförande av en ”Kulgympa” lektion

Kursen skräddarsys efter skolans eller förskolans behov. För skolan rekommenderas MUGI observation och för förskolan rekommenderas Mini-MUGI.

När? Enligt överenskommelse.

Var? Enligt överenskommelse, på den egna skolan/förskolan och/eller i Barn och elevhälsans lokaler.

Beställning av kurs görs via vår uppdragsbeställning av rektor eller av rektor delegerad person: <http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Datum enl. överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

En studiedag om rörelse för hela skolan

Målgrupp: skolpersonal i grundskola, särskola och gymnasium

Föreläsare/kursledare: Maria Ståhl, specialpedagog och motorikpedagog

Rörelse under hela skoldagen har stora positiva effekter på hälsa och lärande. Vi visar dig hur du med små, enkla medel kan stimulera rörelselusten under hela skoldagen, både inne och ute. Studiedagen innehåller fyra olika pass:

Rörelsens betydelse för lärande

Föreläsning om betydelsen av fysisk aktivitet för den kognitiva, emotionella, sociala och fysiska utvecklingen.

Mer rörelse i klassrummet

Tips och rörelseövningar som du kan använda dig av i din undervisning i klassrummet. Teori och praktik blandas.

Från innerum till uterum - stimulerande utomhusmiljöer och rastaktiviteter

Roliga och enkla övningar på skolgården och i närnaturen. De stärker gruppkänslan och kroppen samt inspirerar till rörelse och naturstudier i närmiljön.

Att lära in ute

Använd naturen som klassrum och stimulera till rörelse i alla skolämnen året runt.

När? En heldag eller två halvdagar enligt överenskommelse.

Var? Enligt överenskommelse, på den egna skolan och/eller i lämpligt närområde.

Beställning av denna kurs görs via vår uppdragsbeställning, av rektor eller av rektor delegerad person: <http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RW/WIPzLGx48FD/>

Datum enl. överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Kurs i Livräddande första hjälpen

Behöver din personal fortbildning i Livräddande första hjälpen?

Då kommer vi ut till din skola eller förskola för en kurs.

I kursen ingår:

- Grundläggande hjärtlungräddning - HLR
- Genomgång av hur en hjärtstartare fungerar
- Luftvägsstopp hos barn och vuxna

Vi kan även skraddarsy kursen efter behov.

Kursens omfattning: 3 timmar (max15 st/grupp)

Kursledare: Motorikpedagog eller skolsköterska från barn och elevhälsan

Pris: 6000 kr

Beställning av kurs görs via vår uppdragsbeställning, av rektor eller av rektor delegerad person: <http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Före Bornholmsmodellen – att arbeta språk-, läs- och skrivutvecklande med förskolebarn

Målgrupp: Personal vid kommunala och fristående förskolor

Föreläsare/kursledare: Anna Strid, språk-, läs- och skrivutvecklare, och Karin Källström, specialpedagog (inriktning tal, språk, kommunikation, hörsel/dövhet)

Kursens syfte är att bidra till fördjupad kunskap om hur man som personal i förskolan kan arbeta språkutvecklande med alla barn, i språksamlingar såväl som i alla vardagsituationer och under hela förskoledagen. Kursen ger både teoribakgrund och praktik - konkreta verktyg att använda i den dagliga verksamheten. Samtal kring kurslitteraturen och möjlighet till erfarenhetsutbyte med kollegor vid andra förskolor är också viktiga delar av kursen.

Kursupplägg/innehåll:

Tillfälle 1: Språkutveckling och tidig språklig stimulans kopplat till kommande läs- och skrivutveckling. **Läs till första tillfället:** Ulrika Marklunds rapport (49 sidor inkl. bilagor) samt sid. 7–23 i boken.

Tillfälle 2: Språksamlingarna i *Före Bornholmsmodellen* – prova på, bl. a med tillägg av TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.

Tillfälle 3: Högläsning och (text)samtal i förskolan

Tillfälle 4: Språk-, skriftspråksvänlig och kommunikativ miljö i förskolan - vad innebär det? Hur skapar vi en bättre ljudmiljö i förskolan?

Tillfälle 5: Redovisning av kursuppgift, sammanfattning, utvärdering och kursintyg

Datum och tider:

Tillfälle 1: onsdag 15 september kl. 14.00 -16.00 **OBS** – framflyttat startdatum!

Tillfälle 2: onsdag 22 september kl. 14.00 -16.30

Tillfälle 3: onsdag 20 oktober kl. 14.00 -16.00

Tillfälle 4: onsdag 10 november kl. 14.00 -16.30

Tillfälle 5: onsdag 1 december kl. 14.00 -16.00

Lokal: Telefonstigen 2

Pris: 2 250 kr per deltagare + kostnad för kurslitteratur

Anmälan här: <http://nacka.proofx.se/JgO74yZrEGnAJk20eKJxXA/>

Sista anmälningdatum 25 augusti.

Anmälan är bindande.

Kurslitteratur: *Före Bornholmsmodellen - språksamlingar i förskolan*

(Lundberg, I. & Sterner, G. 2018). Stockholm: Natur & Kultur

Rapporten *Förskolans betydelse för barns språkutveckling - en undersökning om språkutvecklande arbete på förskolor i Nacka* (laddas ned som pdf här)

OBS! Kursbok för varje deltagare köps in av förskolan

En loggbok att dokumentera i behövs också (vanlig anteckningsbok går bra).

Kurs om pedagogisk utredning och åtgärdsprogram

Målgrupp: Lärare, specialpedagoger och speciallärare i F-klass - åk 9, som ansvarar för upprättandet av pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram.

Föreläsare/kursledare: Maria Ståhl och Åsa Timan, specialpedagoger

Omfattning: 3 kurstillfällen, 2 timmar/tillfälle, totalt 6 timmar

Denna kurs kan även erbjudas för ett EHT-team, ett arbetslag eller en grupp specialpedagoger/speciallärare på en skola. Omfattning, tid och kursupplägg anpassas då efter gruppens önskemål/behov.

Kursinnehåll:

Kursen tar upp vad som behöver finnas med i en *pedagogisk utredning* och i ett *åtgärdsprogram* utifrån de riktlinjer som finns, samt vad som kan underlätta i skrivandet. Kursen tar också upp hur innehållet i de båda dokumenten behöver utformas för att skapa en tydlig röd tråd mellan elevens behov och de åtgärder som sätts in.

Exempel ur innehållet:

Pedagogisk utredning – presentation och diskussion av metoder för att skapa en tydlig gemensam struktur kring skrivandet som alla på skolan kan använda.

Åtgärdsprogram – hur man kan utforma konkreta åtgärder som underlättar och skapar en tydlighet för alla inblandade vid genomförandet och i utvärderingen.

I kursen varvas föreläsningsspass och gruppdiskussioner. Utrymme kommer att finnas för erfarenhetsutbyte, att tillsammans diskutera svårigheter och utmaningar man stöter på i sitt skrivande, samt dela goda exempel och tips.

Datum och tider:

Tillfälle 1: tisdag 7 september kl.14.30-16.30

Tillfälle 2: tisdag 14 september kl.14.30-16.30

Tillfälle 3: tisdag 21 september kl.14.30-16.30

Lokal: Telefonstigen 2

Anmälan: <http://nacka.proofx.se/yYiw6jzKjrx5MXKXmRmjB/>

Kostnad: 1500 kr/person

Sista anmälingsdatum den 24 augusti.

Anmälan är bindande.

Denna kurs kan även beställas för enskild skola, arbetslag etc., av rektor eller av denna delegerad person, via vår uppdragsbeställning:

<http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Datum el. överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Autism i skolan – en kurs för pedagoger i grundskolan

Det är många pedagoger som varje dag möter elever med autism under en skoldag. Den här kursen vänder sig till dig som är i behov av grundläggande kunskap om autism eller dig som vill repetera och fördjupa din kunskap.

Målgrupp: Pedagoger i grundskolan, F-klass - åk 9

Föreläsare/kursledare: Maria Ståhl och Åsa Timan, specialpedagoger

Omfattning: 3 kurstillfällen, 2 timmar/tillfälle, totalt 6 timmar

Kursen kan med fördel hållas för en grupp på en skola, t ex för arbetslag, resurspersoner eller personalgrupp på fritidshem. Omfattning, tid och kursupplägg anpassas då efter gruppens önskemål och behov.

Kursinnehåll:

Syftet med kursen är att öka kunskapen och förståelsen för hur elever med autism fungerar generellt men även utifrån ett skolperspektiv.

Kursen tar upp hur man pedagogiskt kan stödja dessa elever att utvecklas kunskapsmässigt och socialt.

Exempel ur innehållet;

- Vad är autism?
- Konsekvenser i skolan, svårigheter och möjligheter
- Förhållningssätt och bemötande
- Tydliggörande pedagogik

I kursen varvas föreläsningsspass och gruppdiskussioner. Utrymme kommer att finnas för erfarenhetsutbyte, att tillsammans diskutera svårigheter och utmaningar man ställs inför i skolvardagen.

Datum och tider:

Tillfälle 1: tisdag 16 november kl.14.30-16.30

Tillfälle 2: tisdag 23 november kl.14.30-16.30

Tillfälle 3: tisdag 30 november kl. 14.30-16.30

Lokal: Telefonstigen 2, Stora Konferensen

Anmälan: <http://nacka.proofx.se/7LwNq004o6PnOnBjuL2N8E/>

Kostnad: 1500 kr/person.

Sista anmälningsdatum 2 november 2021

Anmälan är bindande.

Denna kurs kan även beställas för enskild skola, arbetslag etc., av rektor eller av denna delegerad person, via vår uppdragsbeställning:

<http://nacka.proofx.se/6PmxA5kD0RWWIPzLGx48FD/>

Datum el. överenskommelse. Pris baseras på antal deltagare.

Foto från Thinkstock photos

Bildstöd – Widgeit online
www.symbolbruket.seTerapi/läshunden Bond
Foto: Maria Ståhl

Pedagog- och logopedgruppen i Barn och elevhälsan i Nacka

arbetar hälsofrämjande och förebyggande i samverkan med förskola, skola och elevhälsoteam, samt med övriga professioner i barn och elevhälsan.

Våra insatser och tjänster erbjuds rektorer i kommunala och fristående förskolor och skolor och riktar sig till barn, elever, lärare och annan personal.

Vill du veta mer om våra insatser, våra kurser, föreläsningar och workshops?

Se barn och elevhälsans [hemsida!](#)

Frågor? Välkommen att kontakta samordnare

Anna Strid anna.strid@nacka.se